

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Participació, Transparència i Cultura
Direcció General de Participació i Transparència

Acta de sessió del Fòrum Balear del Voluntariat

Identificació de la sessió

Núm.: 1

Caràcter: ordinària

Data: 3 de desembre de 2015

Horari: de 17.00 a 19.00 h.

Lloc: sala de premsa de la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura

Assistents

a)

- Esperança Camps Barber, presidenta (consellera de Participació, Transparència i Cultura)
- Miquel Gallardo Esgleas, vicepresident primer (director general de Participació i Transparència)
- Xavier Torrens Prats, vicepresident segon (president de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears)
- Antonia Andrea Galmés Estévez, secretària (cap del Servei d'Atenció i Informació a la Ciutadania) (funcionària DG Participació i Transparència)

b) En representació de l'Administració autonòmica de les Illes Balears:

- Josep Quevedo García, representat titular de Serveis Socials (cap de Departament DG Dependència)
- Josep Lluís Riera Moll, representant titular de Joventut (cap de Participació Instal·lacions Juvenils i Formació)
- Maria Concepción Riera Fiol, representant titular de Sanitat (cap del Servei de Sancions i Producció Normativa)
- Susana Llobet Brossa, representant titular de Medi Ambient (cap de Negociat Servei de Projectes Naturals)
- Catalina Ferrando Ballester, representant titular de Cultura (cap del Departament de Cultura)
- Miquel Àngel Campomar Cerdà, representant titular d'Esports (cap de Servei de Planificació i Formació)
- Maria Jesús Romero Amengual, representant titular de Participació (cap de Departament de Qualitat)

- Joan Matas Gayà, representant suplent de Responsabilitat Social Corporativa (cap del Departament de Secretaria)

c) En representació dels consells insulars:

- Jesús Juan Jurado Seguí representant titular del Consell Insular de Mallorca (conseller executiu de Participació Ciutadania i Presidència)
- Cristina Gómez Estévez representant titular del Consell Insular de Menorca (consellera executiva de Serveis Generals, Participació Ciutadana i Habitatge)
- Gloria Pilar Santiago Camacho representant titular del Consell Insular de Eivissa (directora insular Transparència, Participació i Bon Govern)

d) En representació de les entitats de voluntariat:

- Alonso Comas Buades representant titular (Projecte Home Balears)
- Gerard March Terrés representant suplent (Espiral - entitat prestadora)
- Josep Valls Ribes representant titular (Fundació Maria Ferret)
- Lluís Gomez Victory representant titular (OJE - Illes Balears)
- Antoni Sorà Vadell representant titular (ONCE - Balears)
- Juana Lozano Plaza representant suplent (Creu Roja - Balears)
- Catalina Arrom Ramonell representant titular (Amadip - Esment)

e) En representació del Consell de Cooperació:

- Margalida Amorós Bauzá, representant titular
- Isabel Pizà Aldern, representant suplent

f) En representació de la FELIB i la UIB:

- Neus Serra Cañellas representant titular de la FELIB (secretària general de la FELIB)
- Joan Nadal en representació de la UIB

Oient

- Maria Elena Ramis, directora general de Presidència i Relacions Institucionals del Consell Insular de Mallorca

Absents

- María Aurora Carrasco López, representant titular del Consell Insular de Formentera (tècnica del Servei d'Acompanyament a l'Ocupació de la Conselleria de Benestar Social), s'ha excusat d'assistir-hi.
- Iris Palomo Ribas representant suplent del Consell Insular de Formentera (tècnica del Departament d'Immigració), s'ha excusat d'assistir-hi.
- Mª Dolores García López representant titular (Dime), s'ha excusat d'assistir-hi.
- Margalida Amorós Bauzà, representant titular, s'ha excusat d'assistir-hi.
- Isabel Pizà Aldern, representant suplent, s'ha excusat d'assistir-hi.
- Antoni Aguiló Pons representant titular de la UIB (vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable), s'ha excusat d'assistir-hi.
- Ruth Escribano Dengra, representant suplent de la UIB, s'ha excusat d'assistir-hi.

Ordre del dia

1. Nomenament del secretari o secretària.
2. Nomenament dels vocals titulars i suplents (resolució de la presidenta)
3. Presentació dels membres.
4. Contextualització de la situació actual del voluntariat a les Illes Balears.
5. Definició de línies generals d'actuació.
6. Proposta de calendari de reunions.
7. Torn obert de paraules.

Desenvolupament de la sessió

1. Nomenament de la secretària i dels vocals titulars i suplents i presentació dels membres (punts 1, 2 i 3).

El vicepresident primer excusa el retard de la presidenta per un problema d'agenda i nomena a la secretària del Fòrum Balear del Voluntariat, a Antonia A. Galmés Estévez, i a la resta de vocals, als quals emplaça a què es vagin presentant un per un a la resta d'assistents, indicant el seu nom i entitat que representen.

4. Contextualització de la situació actual del voluntariat a les Illes Balears.

Inicia l'exposició d'aquest punt el senyor Pep Lluís Riera, representant de l'Administració de les Illes Balears en l'Àrea de Joventut, el qual comença indicant que fa tan sols uns deu anys que comencen a tenir dades sobre el voluntariat, però reconeix que són unes dades disperses i poc localitzades. Explica que en el Congrés Estatal del Voluntariat, celebrat el novembre de 2014, el senyor Vicente Ballesteros del Comitè Europeu del Voluntariat ja va avançar que actualment eren incapaços de saber el número exacte de voluntaris, atès que s'usen dades diferents i resulta difícil poder fer comparacions.

Va fer referència també al primer projecte comparatiu elaborat pel Centre John Hopkins al 2004, que parla d'un 12% de població adulta dedicada al voluntariat.

Al 2006 hi va haver l'eurobaròmetre que indicava un 34% de voluntaris europeus enfront un 18% de voluntaris a Espanya.

També va al·ludir a dades de l'Observatori de la Plataforma del Voluntariat de 2008 i a la Fundació Lluís Vives.

Indica el senyor Riera que pel que respecta a la població de les illes dedicada al voluntariat ens trobem amb les següents xifres aproximades: Mallorca unes 17704 persones, a Menorca unes 1934, a Eivissa unes 3.022 i a Formentera unes 254, segons els dos estudis fets per l'Observatori de les Organitzacions d'Iniciativa Social de la Fundació Maria Ferret i PLAVIB

En el darrer baròmetre del tercer sector de les Illes Balears es compten uns 6.440 voluntaris. La mitjana d'edat es situa entre els 24 i 44 anys, essent un 40% els voluntaris menors de 34 anys.

També es fa referència als àmbits del voluntariat que tenen més incidència, com són el de l'atenció a les persones i el de l'oci i lleure, essent molt més lleugeres les entitats relacionades amb l'àmbit de l'educació.

Existeix una mateixa proporció d'homes i dones dedicades al voluntariat, un 51,70% d'homes enfront un 48,30% de dones.

I hi ha més voluntaris en els municipis grans.

Intervé el vicepresident segon, el senyor Xavier Torrens, president de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears (ara endavant PLAVIB), que parla de les dades de l'Observatori d'organitzacions d'Iniciativa Social de la Fundació Maria Ferret des del qual intenten analitzar les dades sobre les entitats de voluntariat, on destaca que més de la meitat de les entitats que han participat de l'estudi són de Menorca (concretament 51), i la participació a Eivissa i Formentera és la mateixa tenint en compte que hi ha diferent població. Explica que en els nuclis més petits el voluntariat està més implantat, els àmbits de voluntariat com són el de la infància i la joventut són els que manco suport tenen, i hi ha més persones amb risc d'exclusió social. També comenta que moltes entitats es donen d'alta en el Registre d'Associacions, però no de baixa quan finalitzen la seva activitat i per aquest fet no es pot saber si totes les entitats inscrites estan en actiu o no.

Com a accions dutes a terme dins l'àmbit de les Illes Balears, recorda els premis de voluntariat que es van celebrar en els primers anys de la vigència de la Llei del voluntariat de 1998, i que van desaparèixer, com també la campanya de promoció del voluntariat "Fes-te voluntari, t'ho demana el cor" que es va impulsar des de la Direcció General de Joventut i Família del Govern de les Illes Balears.

Manifesta que a la CAIB no hi ha hagut mai un Pla autonòmic de voluntariat, i que tampoc hi ha hagut coordinació entre les diferents administracions públiques, fet que multiplicaria l'impacte del voluntariat en la societat. Considera imprescindible l'actuació coordinada, sobretot, per part dels consells insulars amb les entitats d'àmbit local.

Explica que tampoc hi ha hagut, en els darrers anys, una línia específica de subvencions destinades a les entitats de voluntariat per part de cap entitat a nivell autonòmic i insular, ni per programes ni per estructures. La pròpia PLAVIB no ha tingut garantit el seu suport des del 2006, i han estat tres anys fora conveni per recolzar les seves activitats. Comenta que altres entitats de menor base social i menor possibilitat d'impacte reben igual o més finançament que la PLAVIB.

Explica la diferència entre el voluntariat i la participació social i que no és exactament el mateix, d'aquí la necessitat d'aclarir i diferenciar conceptes i definir el que és realment el voluntariat.

Així mateix, recorda el Congrés de participació social i voluntariat celebrat el 2001 (confirmat) a Eivissa sobre el foment de la participació.

I conclou, que no existeixen dades concretes sobre el número de voluntaris, ni tampoc cap línia d'actuació de recolzament clara al voluntariat a nivell d'administracions públiques.

5. Definició de línies generals d'actuació

En aquest punt torna a intervenir el vicepresident segon, el senyor Xavier Torrens, el qual comença exposant les línies generals i propostes sobre el voluntariat. Parla d'un document consensuat entre les entitats que integren la plataforma i tracta diversos propostes:

1. Reconeixement del voluntariat en l'estructura del Govern de les Illes Balears com a competència pròpia i que, no va ésser fins el 2013 en què es va fixar la competència i proposa dues accions, estudiar la necessitat d'adaptació de la Llei de 1998 amb la recentment aprovada llei estatal, i la creació del registre d'entitats de voluntariat, o adaptació dels existents per donar compliment a la llei autonòmica.
2. També proposa la celebració d'una jornada formativa que tingui en compte dins de les diferents administracions al voluntariat, atès que la llei estatal ho indica.
3. Necessitat de fer accions de promoció i foment del voluntariat
4. Revisió de la normativa d'autoritzacions de serveis socials prestats únicament per voluntariat, ja que sembla que amb la normativa actual no és possible. Això possibilitaria poder concertar aquests serveis i facilitar el seu finançament.
5. Advoca per atorgar major reconeixement del valor social i importància del voluntariat, i un reconeixement institucional de les activitats de voluntariat a nivell generalitzat a través, per exemple de premis.
6. Comenta, com una demanda de les persones voluntàries, la posada a disposició d'espais públics i plataformes en les diferents illes per poder treballar amb ells, així com punts d'informació sobre el voluntariat que actuïn com a espais de referència.

7. Promoció i treball del voluntariat a nivell d'educació com a forma d'aprenentatge, al igual que a Catalunya, i incloure el voluntariat dins del currículum escolar. Anomena les possibilitats que suposa l'aprenentatge – servei, Projecte que té reconeixement a nivell estatal però que a nivell balear sols s'han fet en accions de comunicació i informació per part de la PLAVIB.

La senyora Maria Jesús Romero Amengual comenta si es va plantejar la inclusió d'un representant d'Educació al Fòrum i el vicepresident segon respon que no es va pensar, per la qual cosa la senyora Romero proposa que s'inclouï en la propera modificació de la llei.

La senyora Juana Lozano, representant de les entitats de voluntariat, concretament de Creu Roja-Balears, exposa la seva satisfacció per la primera sessió del Fòrum Balear del Voluntariat, i deixa palès que arran de la crisi les entitats socials han fet molta feina, i manifesta la intenció que aquest Fòrum sigui un lloc de feina, atès que cada dia hi ha més persones que es dediquen al voluntariat i reclama suport i visualització per part de les administracions públiques. Per aquest motiu vol que el Fòrum sigui operatiu i els seus membres s'impliquin. Comenta que el 5 de desembre és el Dia Internacional del Voluntariat i que, malauradament no està prevista la representació per part de les administracions públiques de les Illes Balears en aquesta celebració. Per això, volen més implicació institucional. La reflexió que en fa és que el Fòrum aporti i sumi.

El vicepresident primer, el senyor Miquel Gallardo, respon a la reflexió feta per la senyora Juana Lozano:

- Manifesta que el Govern de les Illes Balears no “vindrà fum”, és a dir, que existeix la voluntat per part del Govern de donar suport al voluntariat, com ho demostra la primera convocatòria del Fòrum Balear del Voluntariat, però exposa la manca de recursos econòmics i de personal per dur a terme les propostes de voluntariat tant a curt com a llarg termini, d'aquí que s'hagin de planificar les necessitats en el temps.
- Proposa una jornada formativa sobre el voluntariat, com indica la llei estatal i fer una activitat conjunta respecte els canvis introduïts per la nova llei.
- Es compromet a adaptar l'actual llei de 1998 a la nova llei estatal, però no a curt termini atès que actualment la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura, a través de la Direcció General de Participació i

Transparència, està treballant en diversos projectes normatius com són: la Llei de consultes populars, la Llei de transparència i l'adaptació de la Llei del voluntariat de 1998 a la Llei estatal, per la qual cosa no es podrà impulsar l'adaptació en el pròxim any.

- Es compromet a cercar una via per promoure el voluntariat a través d'una campanya publicitària.
- Proposa estudiar la possibilitat d'algun tipus de reconeixement o premi al voluntariat, en coordinació amb les altres administracions de les Illes.
- Es compromet a mantenir les línies de suport a la UIB i PLAVIB atès que pel 2016 és impossible crear-ne de noves per temes pressupostaris, i s'estableix el compromís d'ampliar-les en el 2017 si la situació pressupostària ho permet.
- Manca un representant de la Conselleria d'Educació, respecte el tema d'incloure en voluntariat en el món educatiu.

La senyora Maria Jesús Romero Amengual, representat de l'Administració de les Illes Balears en l'àrea de Participació, comenta quant a la cessió d'espais públics si des de les entitats de voluntariat han fet alguna petició formal a la CAIB. Per la seva banda, el senyor Xavier Torrens comenta que han fet peticions al Consell Insular de Mallorca i a l'Ajuntament de Palma, però que la demanda s'ha fet a nivell de totes les administracions en general.

El senyor Josep Quevedo, representant de l'Administració de les Illes Balears en l'àrea de Serveis Socials, proposa que, al ser el voluntariat una competència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, segons l'Estatut d'Autonomia, des del Govern s'ha de treballar a nivell interdepartamental i crear un grup entre les diferents administracions (també la FELIB i la UIB), per, així, evitar solapar algunes qüestions i fer aportacions de cada un dels pressuposts de cada institució. Crear un espai comú, així com grups de treball, per dedicar-se per exemple a treballar en l'adaptació de la Llei.

El senyor Antoni Sorà, representant de les entitats de voluntariat per la ONCE, està d'acord en fer aquests grups de treball.

El senyor Jesús Juan Jurado, representant del Consell Insular de Mallorca explica la bona disposició que es té des de la seva institució, després de parlar amb l'IMAS, i proposar, com a primera passa, que entre els premis que atorga aquest ens, s'inclouï una categoria referida al voluntariat. I també està d'acord amb tot el que s'ha proposat de

treballar conjuntament entre totes les administracions públiques de les Illes Balears per aconseguir resultats satisfactoris.

Es comenta la possibilitat de crear grups treball com preveu el decret, per tractar els temes més urgents.

6. Proposta de calendari de reunions.

El senyor vicepresident primer proposa que la sessió ordinària anual que preveu el Decret 83/2015, de 25 de setembre, pel qual es regula la composició i el règim de funcionament del Fòrum Balear del Voluntariat que regula la composició i el funcionament del Fòrum sigui a finals de cada any, concretament a principis del mes de desembre, per poder a finals d'octubre tancar totes les tasques i disposar del mes de novembre per poder redactar i elaborar la memòria anual.

I, proposa celebrar una sessió extraordinària a mitjans de l'any que ve, sobre el mes de maig o juny, per veure com s'està desenvolupant la feina feta pels diferents grups de treball creats.

7. Torn obert de paraules

El senyor Pep Lluís Riera comenta que es podria donar publicitat del voluntariat a través de la pàgina web de la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura.

El senyor Jesús Juan Jurado comenta que des del Consell Insular de Mallorca estan intentant modernitzar la comunicació a través de les xarxes socials i s'ofereix a donar publicitat del voluntariat per mitjà d'aquesta eina.

La senyora Juana Lozano agraeix la transparència del vicepresident primer respecte els compromisos que vol assolir el Govern de les Illes Balears envers el voluntariat i dels mitjans econòmics i personals del que disposa. Reconeix també que en una hora i mitja de reunió en el Fòrum s'ha fet molt més que en els darrers divuit anys.

Per la seva banda la senyora presidenta, disculpa el seu retard, agraeix la resposta als assistents i que hagin impulsat al Govern a crear i convocar aquest Fòrum. Reconeix l'interès i voluntat del Govern de les Illes Balears, a través de la Conselleria de Participació, Transparència i

Cultura i més concretament, de la Direcció General de Participació i Transparència de fer feina a favor del voluntariat, i reitera la manca de recursos tant econòmics com personals.

Per finalitzar, el torn obert de paraules, el senyor Alonso Comas, representant de les entitats de voluntariat a través de Projecte Home Balears, agraeix la celebració del Fòrum i anima a continuar fent feina i a impulsar en favor del voluntariat.

Acords

1. S'acorda per unanimitat establir com a calendari de sessions el següent: celebrar sessions ordinàries el mes de desembre de cada any i per l'any que ve, celebrar una sessió extraordinària el mes de maig o juny.
2. S'acorden crear els següents grups de treball:
  - Adaptació de la Llei del Voluntariat de 1998 a la Llei estatal.
  - Campanya publicitària a favor del voluntariat
  - Promoció dels premis de voluntariat
3. Nomenament dels coordinadors de cada un dels grups:
  - Pep Lluís Riera, coordinador del grup d'adaptació de la Llei.
  - Maria Jesús Romero Amengual, coordinadora del grup de la campanya publicitària.
  - Gloria Pilar Santiago Camacho, coordinadora del grup promoció dels premis de voluntariat.
4. Integrants de cada grup:
  - Grup adaptació a la Llei estatal: Pep Lluís Riera, Maria Jesús Romero Amengual, Lluís Gómez Victory, Cristina Gómez Estévez (com a enllaç entre el Fòrum i les entitats de voluntariat de Menorca), Jesús Juan Jurado, Catalina Ferrando, Antoni Aguiló o Ruth Escribano, Maria Concepció Riera, Xavier Torrens, Gloria Pilar Santiago Camacho, Neus Serra Cañellas i Josep Quevedo.
  - Grup campanya publicitària: Maria Jesús Romero Amengual, Xavier Torrens, Alonso Camacho, Catalina Arrom, Gloria Pilar Santiago Camacho i Jesús Juan Jurado.

- Grup premis: Gloria Pilar Santiago Camacho, Xavier Torrens i Jesús Juan Jurado i Miquel Gallardo Esgleas.

5. S'acorda per unanimitat incloure la creació d'una comissió interdepartamental quan s'adapti la Llei de Voluntariat de 1998 a la llei estatal.
6. S'acorda per unanimitat que cada coordinador convoqui al seu grup de treball.

La presidenta aixeca la sessió, de la qual, com a secretària, estenc aquesta acta.

La secretària

Vist i plau

La presidenta